

बितामोडमा लम्की स्किन विरुद्धको खोप लगाउन सुरु

बितामोड(प्रस) । बितामोड नगरपालिकाले पशुमा लामे संक्रामक रोग लम्की स्किन विरुद्धको खोप लगाउन सुरु गरेको छ । आइतबार वडा नम्बर १०मा रहेको सफल गाई फर्मबाट यो रोग विरुद्धको खोप लगाउन सुरु गरेको हो । लम्की स्किन असार अन्तिम सातादेखि बितामोडमा पनि धेरै देखिन थालेपछि रोग नलागेका स्वस्थ पशुहरूमा खोप लगाउन सुरु गरिएको पशुपंछी तथा मत्स्य विकास शाखा प्रमुख सावित्रा दाहालले जानकारी दिइन् ।

सबै वडाका कृषकहरूको खोप लगाउने छन् । यसका लागि घर-घरमा पुगेर पशु प्राविधिकहरूले नगरपालिकाले १० जना प्राविधिक

खटाएको छ । खोप लगाएवापत कृषकहरूले प्रतिगाई १ सय ३० रुपैयाँ तिर्नु पर्ने छ । त्यसमा प्रयोग हुने सिरिन्ज,निडिल,प्राविधिकहरूको चार्ज, खाना, यातायात लगायतको खर्च नगरपालिकाले व्यहोर्ने छ । १५ हजार गाईमा यो खोप लगाइने कार्यक्रम रहेकोले नगरपालिकाको मात्रै १७ लाख रुपैयाँभन्दा बढी खर्च हुने पशुपंछी तथा मत्स्य विकास शाखाले जनाएको छ । लम्की स्किन रोगविरुद्ध खोप उद्घाटन कार्यक्रममा बोल्दै वडा नम्बर १०

का वडाध्यक्ष दुर्बोधन गुरुङले लम्की स्किन सुरुवा रोग भएकोले भ्याक्सिन छुटाउन नहुने बताए । असहज अवस्था आए वडा तथा नगरपालिकालाई खबर गर्न आग्रह गर्दै उनले सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । बितामोडमा लम्की स्किनका कारण २ हजार ५ सयभन्दा बढी पशु संक्रमित भएका छन् भने ६ वटा मरेका छन् । यो रोग लागिसकेपछि गाईमा ज्वरो आउने, शरीरमा फोका देखा पर्ने, भोक्राउने, घाँस, खोले नखाने र अन्त्यमा मर्ने गरेको छ ।

अवैध काठसहित फर्निचर संचालक पक्राउ

भापा(प्रस) । भापाको दमकमा अवैध काठसहित फर्निचर संचालक पक्राउ परेका छन् ।

पक्राउ पर्नेमा दमक नगरपालिका वडा नं.१ को सुकुमबासी टोलमा गौरव फर्निचर संचालन गर्ने गोकुल घिमिरे रहेका छन् । शनिवार दिउँसो २.३० बजे सो फर्निचरमा अवैध काठ रहेको भन्ने विशेष सूचनाको आधारमा अस्थाई प्रहरी पोष्ट फाल्गुनन्दबाट खटिएको प्रहरी टोलीले चेकजाँच गर्दा सखुवा र सिसौ जातका अन्दाजी २० क्यू.फिट चिरान काठ फेला परेको थियो । फर्निचर संचालक घिमिरेसमेतलाई नियन्त्रणमा लिई आवश्यक कारवाहीको लागि वन कार्यालय बेलडाँगीमा बुझाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

अन्तर्वार्ताप्रति दुर्गा माविको आपत्ति

भापा(प्रस) बितामोड- ९ स्थित दुर्गा माध्यमिक विद्यालयले एक टेलिभिजनमा प्रसारित अन्तर्वार्ताप्रति आपत्ति जनाएको छ । विद्यालयको खेलमैदानमा निर्माण भएको भवनका विषयमा बितामोड नगरपालिकाका नगरप्रमुख पवित्रा महतारा प्रसाईले

दिएको अभिव्यक्तिप्रति आफ्नो ध्यानाकर्षण भएको विद्यालयले जनाएको छ । सो भवन कसैको जवरजस्तीमा नबनाई संघीय सांसद विकास कोष, प्रदेश सांसद विकास कोष, प्रदेश सरकार सामाजिक मन्त्रालय तथा राष्ट्रपति शैक्षिक

सुधार योजनाबाट विभिन्न चरणमा योजना विनियोजन भई बितामोड नगरपालिकाबाट नक्सा डिजाइन लागत इस्टिमेट अनुसार भवन निर्माण गर्न नगरपालिकासँग सम्झौता गरी निर्माण कार्यको लागत मूल्यांकन, अनुगमन, निर्देशनअनुसार

निर्माण सम्पन्न गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक लक्ष्मण सिवाकोटी र विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष कृष्णप्रसाद पाण्डेद्वारा जारी विज्ञापितमा जनाइएको छ ।

नगरपालिकाको अनुगमन समितिले अनुगमन मूल्यांकन गरी निर्माण कार्य सम्पन्न र योजना फरफारक भएको स्पष्ट पारिएको छ । साथै विज्ञापितमा सत्यतथ्य र यथार्थ कुरा पहिचान नगरी पूर्वाग्राही भई समाचार र अन्तर्वार्तामा प्रश्नहरू नराखी दिन आग्रह गर्दै स्थानीय सरकारको सकारात्मक सहयोग र भूमिकाको अपेक्षा गरिएको छ ।

डेगीबाट बचौं

- उच्च ज्वरो आउनु ।
- जोर्नी र मांशपेशीहरूमा असह्य पीडा हुनु ।
- आँखाको गेडी दुख्नु ।
- अत्याधिक टाउको दुख्नु ।
- शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु ।
- वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु ।

यस्ता लक्षणहरू देखापरेमा डेंगी हुन सक्छ । तत्काल चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिऔं ।

नेपाल सरकार
बिज्ञापन बोर्ड

श्री दुर्गा माध्यमिक विद्यालय

बितामोड नगरपालिका- ९, कोशी प्रदेश
गरामनी, भापा नेपाल
स्था-२०१२

प्रेस विज्ञप्ति

मिति २०८० / ०४ / २१ गते

यस दुर्गा माध्यमिक विद्यालयको सम्बन्धमा एक टेलिभिजनको लाइभ अन्तर्वार्ता कार्यक्रममा नगर प्रमुख श्री पवित्रादेवी महताराबाट दिइएको अभिव्यक्तिप्रति यस दुर्गा माध्यमिक विद्यालयको ध्यानाकर्षण भएको छ । यो विद्यालय २०१२ सालमा स्थापना भएको सामुदायिक विद्यालय हो । न्यून आयस्रोत भएकाले विद्यालयको शैक्षिक तथा भौतिक विकासमा विभिन्न व्यक्तित्व तथा अभिभावकहरूले विशेष योगदान दिनु भएको छ । विद्यालयको परिसरभित्र भवन निर्माण गर्न मिति २०७४/११/२२ गतेको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक र २०७५/०१/२९ गतेको सबदलीय, सर्वपक्षीय र अभिभावक भेलाबाट निर्माण समिति तथा अनुगमन समिति समेत गठन गरी बन्ने भवनको प्रयोजन समेत उल्लेख भएको थियो । समुदायबाटै प्रारम्भिक चरणमा धरौटीस्वरूप रकम स्वतस्फूर्त उपलब्ध गराई निर्माण कार्य सुरु भएको हो । निर्माणका चरणमा भएका टिप्पणी र जिज्ञासाहरूका बारेमा विभिन्न पटक सरोकारवालासँग बृहत छलफल अन्तर्क्रिया र बैठक बसी समन्वय गरी निर्माण सुचारु गरिएको थियो । उक्त भवन निर्माणका लागि संघीय सांसद विकास कोष, प्रदेश सांसद विकास कोष, प्रदेश सरकार सामाजिक मन्त्रालय तथा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार योजनाबाट विभिन्न चरणमा योजना विनियोजन भई बितामोड नगरपालिकाबाट नक्सा डिजाइन लागत इस्टिमेट अनुसार भवन निर्माण गर्न नगरपालिकासँग सम्झौता गरी निर्माण कार्यको लागत मूल्यांकन, अनुगमन, निर्देशन अनुसार सुरु गरिएको हो । नगरपालिकाका तत्कालीन उपप्रमुखको संयोजकत्वको अनुगमन समितिले अनुगमन मूल्यांकन गरी निर्माण कार्य सम्पन्न र योजना फरफारक भएको हो । अन्तर्वार्ताको अभिव्यक्तिका क्रममा “जे पायो त्यही गर्न पाइँदैन ।” “पूर्व नगरप्रमुख लगायत सबैले नदिएको तर जबरजस्ती बनाइएको” भन्ने अभिव्यक्ति आफ्नै नेतृत्वमा योजना सम्झौता, अनुगमन, नियमन गरी फरफारक समेत भएकाले आफैमा विरोधाभाषपूर्ण रहेको छ । विद्यालय तथा बालबालिकाहरूका लागि आवश्यक पर्ने खेलमैदान विद्यालयकै जमिनमा निर्माण भई सञ्चालनमा रहेको छ । विद्यालयको गुरुयोजना अनुसार भित्रि परिसरका पुराना भवन व्यवस्थापन गरी खेलमैदानको व्यवस्थापन गर्न लागिएको कुरा समेत अवगत गराउन चाहन्छौं । कुनै सामुदायिक विद्यालय र त्यस विद्यालयको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याइरहनु हुने व्यक्तित्वहरूलाई व्यक्तिगत आक्षेप लाग्ने गरी सत्यतथ्य र यथार्थ कुरा पहिचान नगरी पूर्वाग्राही भई समाचार र अन्तर्वार्तामा प्रश्नहरू नराखी दिन तथा स्थानीय सरकारबाट पनि यथार्थलाई ओझेलमा पार्नेगरी अभिव्यक्ति नदिन हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं । पुनश्च : आगामी दिनहरूमा सञ्चारमाध्यमहरूको तथा स्थानीय सरकारको सकारात्मक सहयोग र भूमिकाको अपेक्षा गर्दछौं ।

कृष्णप्रसाद पाण्डे
वि.व्य.सं. अध्यक्ष

लक्ष्मण सिवाकोटी
प्रधानाध्यापक

विश्व स्तनपान सप्ताह

१-७ अगस्ट २०२३ (१६-२२ भाद्रपण २०८०)

“स्तनपानमैत्री कार्यस्थलको सुनिश्चितता, सबै सरोकारवालाहरूको प्रतिवद्धता”

काम ८ घण्टा भएपनि
उनी १४ घण्टा आमा हुन् ।

काममा फर्किनुपर्ने कारणले गर्दा
स्तनपानलाई निरन्तरता दिन र नियमित
बनाउन स्तनपान गराउने आमाहरूले
ठूलै चुनौती व्यहोर्दै आउनुपरेको छ ।

कार्यस्थलमा स्तनपानका लागि सहज
वातावरण बनाइदिनु सम्बन्धित
सबैको जिम्मेवारी हो ।

बितामोड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

 Contact Us
9852626026 / 9806055500

**ADMISSION
OPEN FOR**

+2 IN HOTEL MANAGEMENT

Complete Hotel Management School

TRIPLE CERTIFICATION

Academic

- NEB

Vocational

- CTEVT (National)
- ETVA (International)

REGISTER NOW

सम्पादकीय

तस्करको देश नबनोस्

एक क्विन्टल सुन काण्डको छानबिनमा विभिन्न आशंका गर्न थालिएको छ। बेल्जियम र काभ्रेको नागरिकता प्राप्त गरेका चिनियाँ मूलका दावा छिरिड पक्काउ परेसँगै टोखाको कृषि फार्ममा छापा मारिएपछि सय किलो सुन काण्डले राजनीतिक रंग बोक्न थालेको हो।

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट यसअघि नै सयौं किलो सुन तस्करी भई विभिन्न ठाउँमा गाल्दै प्रशोधन गर्दै भारत र नेपालका बजारमा बिक्री वितरण गरेको र त्यसमा राजनीतिक संरक्षण रहेको पाउन थालिएको हो।

राजनीतिक संरक्षण प्राप्त भएको पुष्टि हुन थालेपछि सांसदहरू संसद् बन्द गर्दै आरोप प्रत्यारोपमा उत्रिएका छन्। माओवादी केन्द्रका नेताले एमालेमाथि आरोप लगाउने र एमाले नेताले सत्ताधारी दलहरूमाथि आरोप लगाउनेकम बढेको छ।

एमालेले सुन काण्डमा माओवादी उपाध्यक्ष कृष्णबहादुर महरा र उनका छोराको संलग्नता रहेको बताइरहेका माओवादीहरूले भने भापाको गिरीबन्धु टि इस्टेटको जग्गा काण्डका मतिपारको संलग्नता रहेको आरोप लगाउँदै आएका छन्।

एमालेले उच्चस्तरीय राजनीतिक छानबिन समिति बनाउनुपर्ने माग गरिरहेका माओवादी नेताहरू अहिले आवश्यक नभएको भन्दै आफ्ना नेता बचाउन खोजिरहेका छन्। यता, एमाले नेताहरूले भने समिति बनाएर आफ्ना नेताको संरक्षण गर्न संसद् नै बन्द गरेर समितिको माग गरिरहेको आशंका सार्वजनिक वृत्तमा गर्न थालिएको छ।

राज्य अनुसन्धान विभागले भने सुन प्रकरणमा पक्काउ परेका १८ जनालाई सोधपूछ गर्दै नयाँ-नयाँ फन्दा पत्ता लगाइरहेको छ। अनुसन्धान टोलीले हालसम्म राजनीतिक व्यक्तिहरूको संलग्नता पत्ता नलागेको र संरक्षण भए नभएको विषयमा खाजीनीति जारी नै रहेको बताएको छ। विभागले तिब्रती मूलका बेल्जियम नागरिक दावा छिरिडको संलग्नता अधिकतम रहेकोसम्म पत्ता लगाएको छ।

उनको ठमेलको होटलमा छापा मार्दा बरामद भएका विभिन्न कागजपत्र, कारोबारका कागजत आदिको विश्लेषणका आधारमा दावा नै प्रमुख व्यक्ति हो कि भन्ने संकेत मिलेको अनुसन्धानमा संलग्न एक अधिकृतले बताए।

उनको नै प्रमुख लगानी हो कि होइन भन्ने अनुसन्धान जारी नै रहेको र हालसम्मको अनुसन्धानले १८ जनामध्ये सबैभन्दा पहिलो तहमा उनी रहेको उनको भनाइ छ। उनीसँग सम्पर्कमा रहेका र उनलाई सम्पर्क गरेका व्यक्तिहरू अनुसन्धानको दायरामा तान्नका लागि कागजी प्रक्रिया मिलाउन थालिएको पनि उनले जानकारी दिए। अनुसन्धानकै सिलसिलामा विभागले बरामद गरेका मोबाइलको 'डेटा रिक्भरी'का लागि नेपाल प्रहरीको फरेन्सिक ल्याबमा पठाइएको र मोबाइलको कल डिटेल्स पनि विभागले प्राप्त गरिसकेको बताइएको छ। सुन काण्डको निष्पक्ष छानबिन हुनु पर्छ। चाहे सत्तापक्ष माओवादीकै नेता किन संलग्न रहनु। भ्रष्टाचार र तस्करको दलदलमा देश फसिरहेको अवस्थामा यत्रो भयानक सुन काण्डलाई यतिकै छोडियो भने नेपाल तस्करहरूकै देश बन्ने छ।

Pratidin National Daily

प्रतिदिन

तपाईं जहाँ भएपनि प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

• सत्यनारायण भगत

मानव सभ्यताको विकास सँगसँगै मुख्यतः भारत र नेपाललगायत संसारभरिका निषाद (मछुआरा) समुदायले आफू नो विकास, प्रगति, उन्नतिसहित राज्यमा हिस्सेदारीको मुद्दालाई उठाउँदै आइरहेको छ। राज्यसत्ताको हरेक संयन्त्रबाट पछाडि पारिएको यो समुदाय सामाजिक न्यायका लागि विभिन्न रूपमा संघर्ष गरिरहेको छ। हरेक मानवको चाहना र भावना हुन्छ सामाजिक न्याय, समानता, स्वतन्त्रता, आर्थिक समृद्धि, राजनीतिक अधिकार प्राप्त होस्। एक सन्नतनले अर्को सन्नतनलाई, एक व्यक्तिले अर्कोलाई निषेधात्मक रूपमा बुझ्ने र सन्नतन हुने ठाउँमा फन्दा विखण्डित हुने प्रवृत्तिले यो समुदायको अवस्था सुधिन सकेको छैन। यो समुदायका नेता आआफ्नो तरिकाका व्याख्या, विश्लेषण र त्यसको संश्लेषण गर्दै अघि बढ्दै छन्। भ्रमको खेती गर्दै समाजलाई गुमराहमा पार्ने प्रायः धेरै देखिन्छन्। जसले गर्दा यो समुदाय पछाडि पर्दै छ।

• रामहरि कार्की

मृत्युका विविध कारणमध्ये कुत्रिम कारण हो आत्महत्या। नेपालमा मृत्युको प्रमुख कारणमध्येकै रूपमा आत्महत्या देखिएको छ। सरकारी तथ्यांक हेर्ने हो भने सवावी दुर्घटना र आत्महत्याको भयावह तथ्यांक छ। दैनिक आठदेखि १५ जनासम्मले सडक दुर्घटनामा ज्यान गुमाइरहेका छन्। दैनिक सातदेखि १० जनाले देशभर आत्महत्या गर्ने गरेको पाइन्छ तर यो तथ्यांकलाई गम्भीरताका साथ निलिँदा आत्महत्या दिनप्रतिदिन बढिरहेको छ। मानिस आफैँले आफैँलाई हरेक दिन सिध्याइरहेका छन्। सानो कारणसँग जुध्न नसक्ने र टुलुटुला समस्यामा जुधिरहेकाहरूले समाधानको बाटो खोज्नुको साटो आफ्नो जीवन आफैँ समाप्त पारिरहेका छन्।

नेपाल प्रहरीको दाबी

२०७९ साउनदेखि २०८० असारसम्म नेपाल प्रहरीको एक वर्षको तथ्यांक अनुसार देशभर छ हजार ९० जनाले आत्महत्या गरेका छन्। यो वर्ष दैनिक २१ जनाभन्दा बढीले आत्महत्या गरेको प्रहरी प्रधान कार्यालयको तथ्यांक छ। प्रहरी प्रधान कार्यालयका प्रवक्ता कुवेर कडायातका अनुसार विगतका वर्षहरूमा भन्दा पछिल्लो वर्षमा आत्महत्या निकै बढेको छ। प्रहरी तथ्यांक हेर्दा यो निकै भयावह स्थिति हो। नेपालमा आत्महत्या निकै डरलाग्दो छ, यसले समाजमा अर्को विचलन ल्याउँदै छ। उनी भन्छन्, 'यसमा हामी र सरोकारवाला निकाय गम्भीर हुनु पर्छ, मानिसलाई आत्महत्याको बाटो रोक्न दिनु हुँदैन।'

उनकै अनुसार गत वर्ष आत्महत्या गरेकामध्ये सबैभन्दा धेरै पुरुष छन्। जसमध्ये तीन हजार ४९८ पुरुष, एक हजार ९९५ भन्दा बढी महिला, २४२ बालक र ४४४ जना बालिका छन्। गत वर्षको प्रहरी तथ्यांक अनुसार आर्थिक

विज्ञान र प्रविधि क्षेत्रमा द्रुतगतिमा विकास भइरहेको यो युगमा निषाद समुदायको मुक्ति मार्क्सवादी दर्शनबाहेक अन्य दर्शन र सिद्धान्तबाट आजको युगमा असम्भव छ। सामाजिक न्यायको प्रश्नमा न्यायोचित उद्देश्य प्राप्त गर्न कुशल नेतृत्व, सही कार्यदिशा, सिद्धान्त, व्यावहारिक सन्नतन र ती सन्नतनलाई सिद्धान्त र व्यवहारको उचित संयोजनसहित समाजमा व्यापक रूपमा विस्तार गरिनु पर्छ। माओ भन्छन्, 'हरेक कुरोको फूसला सही विचारले गर्छ। विचार सही छ भने आफूसँग नभएको हरेक कुरो प्राप्त हुन्छ र विचार गलत भएमा आफूसँग भएको चिज पनि सबै गुन्छ।' त्यसकारण हामीले हाम्रो उद्देश्य प्राप्त गर्न दृढतापूर्वक सन्नतनलाई निर्दिष्ट गर्नु पर्छ। हाम्रो समुदाय श्रममा आधारित श्रमिक वर्गको जबरजस्त हिस्सा हो। मार्क्सवादले श्रमिक वर्गको पक्षधरता अपनाउँछ। त्यसैले निषाद समुदायको समस्या समाधान मार्क्सवादी दर्शन, सिद्धान्त र व्यवहारले मात्रै हल गर्न सकिन्छ। मार्क्सवादी दर्शनको प्रयोग गर्ने ठेक्का केवल कम्युनिस्ट पार्टी र तिनका नेतालाई मात्र हुँदैन। मार्क्सवाद भनेको मानव मुक्तिका लागि चलाइने सर्वोत्तम हतियार हो। मार्क्सवाद दर्शन, विचार र सिद्धान्त हो, यसलाई हरेक उत्पीडित समुदायले बुझ्नु र आत्मसात गर्न जरुरी छ। हो, कम्युनिस्ट पार्टीले सर्वहारा वर्ग र उत्पीडित जातिको मुद्दालाई हल गर्छ,

त्यसलाई मार्क्सवादी भन्छन् तर जब कम्युनिस्ट पार्टीबाट जातिको उत्पीडन सही ढङ्गले हल हुँदैन भने उत्पीडित जातिले पनि स्वयम् मार्क्सवादी दर्शनलाई न्यायोचित प्रयोग गरिनु पर्छ।

लेनिनले भनेका छन्, 'कम्युनिष्ट पार्टीभित्र सिद्धान्तः जाति हुँदैन, कुनै प्रकारको विभेद हुँदैन। व्यवहारतः उत्पीडक जातिबाट आएका कम्युनिस्टहरू र उत्पीडित जातिबाट आएका कम्युनिस्टहरू बिचमा कहीं न कहीं र केही न केही अन्तर हुन्छन्, विभेद हुन्छन्, पखाल हुन्छन्।' निषाद समुदायमाथि हजारौं वर्षदेखि नेपालको शासक जाति र वर्गबाट उत्पीडन, अत्याचार, अन्याय, शोषण हुँदै आएको छ। त्यो क्रम अझै रोकिएको छैन। निषाद समुदायमाथि हुने गरेको हरेक प्रकारको भेदभाव, दमन, शोषण र उत्पीडनका बारेमा सरकारले क्षतिपूर्तिसहित निषाद समुदायको अधिकार सजिलै सुनिश्चित गर्न सक्दैन। आज नेपालमा निषाद समुदाय जातीय मुक्ति, सामाजिक न्याय, संवैधानिक पहिचान र राजनीतिक अग्रगण्यताका लागि छटपटाइरहेको छ। यो समुदायको मुद्दा नकसैले सुनिरहेको छ न त सुन्न चाहेको छ। स्वयम् निषाद समुदायले नयाँ ढङ्गबाट सचेत पहलकदमीको साथ नयाँ प्रकारको सङ्घर्षको उद्बोधसहित नयाँ प्रकारको चेतनशील सन्नतन निर्माण र परिचालन गर्नु सिवाय अर्को

विकल्प छैन। जहाँ सामाजिक विभेदमा आधारित शोषण, उत्पीडन अन्याय कायम रहन्छ, त्यहाँ संघर्ष अनिवार्य सत बन्न जान्छ। हरेक प्रकारको विभेद, अन्याय, अत्याचारको विरुद्धमा मानव जातिलाई विद्रोह नै सचेत एवं सशक्त हतियारको रूपमा प्रदान गरेको छ। मार्क्स, एंगेल्स, लेनिन, स्टालिन, माओ, चे-ग्वेभेरादेखि हो-चि-मिन्सम्मले उत्पीडित जातिलाई अग्रगण्यताका रूपमा व्याख्या मात्र गरेको छैन, अपितु उत्पीडित समुदायको जायज अधिकारलाई मार्क्सवादी दर्शनकै जगमा स्थापित पनि गरेको इतिहास हामीसँग ताजा छ। जनताको विद्रोह गर्ने नैसर्गिक अधिकार स्थापित र सुरक्षित पनि गरेका छन्। लेनिनले सर्वोच्च सोभियत निर्माण जातिहरूको आत्मनिर्णयको अधिकार र स्वायत्त शासनका आधारमा नै गरेको थियो।

जब सोभियत संघमा जातीय अहङ्कारवादी, तानाशाहबाट भ्रष्ट गैरमार्क्सवादी चिन्तन भएको शासकको उदय भयो त्यहाँ जातिहरूको आत्मनिर्णयको अधिकार खारेज गर्ने काम भयो। तत्पश्चात सोभियत संघ विघटन भयो। हामीलाई थाहा छ विश्वको हरेक मुलुकको विशुद्ध जातीय, भाषिक, रङ्गभेद र क्षेत्रीय आन्दोलन होस् वा लिङ्गीय आन्दोलन जहाँ सचेत पहलकदमी मार्क्सवादी दर्शनमा आधारित भएर अगाडि बढे त्यहाँ सफलता पनि प्राप्त भएका छन्। जहाँ

मार्क्सवादलाई अस्वीकार गरियो, त्यहाँ सफलता होइन क्षति बेहोर्दै समाप्त भए। वा गतिहीन हुँदै विलयको संघारमा पुगेका तथ्य दुनियाँमा पर्याप्त भेटिन्छन्। विज्ञान र प्रविधिको युगमा विशुद्ध एकल जातीय आन्दोलन सफल हुन हरेक दृष्टिकोणले सम्भव छैन। तसर्थ नेपालमा निषाद समुदायद्वारा खोलिएको विभिन्न सन्नतन, संघसंस्थाले मात्र एकैले निषाद समुदायको मुक्ति आन्दोलनलाई सफलतामा पुऱ्याउँछन् भन्ने मलाई लाग्दैन। निषाद समुदायले आफ्नो अस्तित्व रक्षा विकास र पहिचान सिद्ध गर्दै आफ्नो मुद्दालाई सही समाधान गर्न सचेत सन्नतनका साथै निषाद समुदाय र सोसरहको उत्पीडन भेँलिरहेको अन्य जाति समुदाय र मुख्यतः श्रमिक वर्गसँग एकतासहित मुद्दा मिल्ने सबै पक्षसँग कार्यगत एकता हुनु आवश्यक छ। मार्क्सवादी दर्शनले यही दिशा निर्दिष्ट गर्छ। आजसम्मको मानव जातिद्वारा विकास गरिएको विज्ञानमध्ये श्रेष्ठ विज्ञान, विचार र दिशा मार्क्सवादबाहेक अरु हुन सक्दैन। मार्क्सवादी दर्शन मात्र यस्तो दर्शन हो, जसले समाजको हरेक समस्याको हल दिएको छ। मार्क्सवादलाई बुझौं र यो विज्ञानको जगमा निषाद समुदायको मुद्दाको हल खोजौं। अवश्य हाम्रो अस्तित्व, पहिचान, संवैधानिक अधिकारसहित हामी अधिकार सम्पन्न हुने छौं। बाटो काँटन भए पनि भविष्य उज्ज्वल र जित सुनिश्चित हुने छ।

आत्महत्या रोकथामका सूत्र

वर्ष २०७८-७९ मा आत्महत्या गर्नेको संख्या सात हजार ९८७ थियो। त्यसमा पनि पुरुषको संख्या धेरै थियो। त्यस्तै त्यसअघि आव २०७७-७८ मा सात हजार १४१ जनाले आत्महत्या गरेका थिए। हरेक वर्ष हजारौंले आत्महत्या गरेको यो तथ्यांकले नेपाल आत्महत्या हुने देशहरूमध्ये प्रमुख देशका रूपमा रहेको पाइन्छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रतिवेदन अनुसार भारतमा विश्वमै सबैभन्दा धेरै मानिसले आत्महत्या गर्दछन्। सन् २०२२ मा भारतमा कुल दुई लाख २० हजारभन्दा बढीले आत्महत्या गरेका थिए। त्यसमध्ये पुरुषको संख्या एक लाख ५८ हजार रहेको पाइन्छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रतिवेदन अनुसार दक्षिण तथा पूर्वी एसिया विश्वमा सबैभन्दा बढी आत्महत्या हुने क्षेत्र देखिएको छ। विश्वमा हुने आत्महत्यामध्ये ३९ प्रतिशत यही क्षेत्रका निम्न तथा मध्यम आय भएका मुलुकका जनताले गर्ने गर्दछन्। यस क्षेत्रका कृषिमा आधारित जनताले आत्महत्या गर्ने मुख्य साधन भनेको विषादी सेवन रहेको छ।

नेपालमा गएको वर्ष सबैभन्दा बढी आत्महत्या गर्नेको तथ्यांक छ। गत वर्ष अर्थात् आव २०७९-८० मा सबैभन्दा बढी कोशी प्रदेशमा एक हजार ३६५ जनाले आत्महत्या गरेका थिए। सोही वर्ष लुम्बिनी प्रदेशमा एक हजार १५६, मधेश प्रदेशमा ९१४, बागमती प्रदेशमा ८४२, गण्डकी प्रदेशमा ६६२, कर्णाली प्रदेशमा २५१, सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ५०५ र काठमाडौं उपत्यकामा ४७२ जनाले आत्महत्या गरे। यसमध्ये काठमाडौं उपत्यकामा ३१२ पुरुष, १४९ महिला, छ बालक र पाँच जना बालिकाले आत्महत्या गरेको पाइयो। सबैभन्दा बढी बालिकाले मधेश प्रदेशमा आत्महत्या गरेका छन। त्यहाँ १३९ जना बालिका र ३३८ जना महिलाले आत्महत्या गरे। सोही आवमा त्यहाँ १७६ जना बालिका र ३६५ जना महिलाले आत्महत्या गरे।

आत्महत्याको मूल कारण आत्महत्या बढ्नुका कारण धेरै देखिएका छन्। यसमध्ये दुरुसाहन मूल कारणका रूपमा देखियो। गत वर्ष २०७९-८०

मा देशभर १६१ वटा आत्महत्या दुरुसाहनसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएको नेपाल प्रहरीले जनाएको छ। प्रहरी कार्यालयमा दर्ता भएका जाहेरीका आधारमा सबैभन्दा बढी लुम्बिनी प्रदेशमा २८ वटा मुद्दा दर्ता भएको देखिन्छ। प्रहरीकै तथ्यांकक हेर्दा कोशी प्रदेशमा २०, मधेशमा २१, बागमतीमा २३, गण्डकीमा १०, कर्णालीमा ११ र सुदूरपश्चिममा २४ वटा आत्महत्या दुरुसाहनका मुद्दा दर्ता भएका छन्। काठमाडौं उपत्यकामा मात्र २४ वटा मुद्दा रहेको छ। अध्ययन अनुसार नेपालमा आत्महत्या गर्ने मुख्य व्यक्तिहरूमा विवाहित देखिएका छन्। तथ्यांकले के देखाएको छ भने नेपालमा बालविवाहका कारणले गर्दा पारिवारिक समस्याले भयावह रूप लिने र आवश्यकता पूरा गर्न पनि हम्महम्मै पर्ने हुनाले उनीहरूले आत्महत्या गर्ने गरेका छन्। नेपाल प्रहरीको अनुसन्धानहरूले नेपालमा ७५ प्रतिशत आत्महत्या ३५ वर्षको उमेर समूहमूनिमा नै भएको देखाएको छ। ६० प्रतिशत आत्महत्या ३० वर्षमूनिकाले गर्ने देखिएको छ। प्रहरी प्रधान कार्यालयको तथ्यांकले नेपालमा भएका आत्महत्यामध्ये ७५ प्रतिशत विवाहितले गरेको देखाइएको छ। नेपालमा जम्मा आत्महत्यामध्ये धेरैजसो विष सेवनबाट देखिएको छ। दोस्रोमा झुन्डिएर भएको कुरा विभिन्न तथ्यांकले देखाएको छ। सामाजिक र आर्थिक अवस्था तथा मानसिक स्वास्थ्य, गरिबी, विभेद, शिक्षाको कमी, महिलाको अवस्था, घरेलु हिंसा, महिला हिंसा आत्महत्याको ठुलो कारण रहेको देखिन्छ। हरेक उमेर समूहमा आत्महत्या गर्ने प्रवृत्ति देखिएको छ। यस्तै आत्महत्याको रोकथामका लागि सरकारले खासै कदम चालेको देखिएको छैन।

मनोवैज्ञानिकको सुझाव

मनोवैज्ञानिकका अनुसार आत्महत्या हुनुका कारण धेरै छन्। यसको गहिरोसम्म पुगेर अध्ययन गर्ने हो भने यसको रोकथाम गर्न सक्ने उपाय भेटिन्छन्। धेरै हदसम्म रोकथाम गर्न सकिने आत्महत्या रोकथाममा काम गर्दै आएको संस्था टिपिओ नेपालका चिकित्सा मनोविज्ञ भरत गौतमको धारणा

छ। पाटन अस्पतालका डा. वासुदेव कार्कीका अनुसार आत्महत्या बढ्नुका कारण धेरै छन्। त्यसबारे अध्ययन पनि भएका छन् तर जनचेतनाको भने कमी छ। विशेष गरी मानिसले देखाउने केही पूर्वसंकेतलाई जसमा आत्महत्याका विचार समावेश हुने उनको धारणा छ। त्यस्तो अवस्था आएमा साइकोथेरापी, औषधी वा अन्य सेवा लिन सकिने छ जसले गर्दा आत्महत्या हुन सक्ने जोखिम न्यूनीकरण हुन सक्ने उनको बुझाइ छ। 'अहिले आत्महत्याका पछाडि मनोसामाजिक कारण वा मानसिक समस्या जोडिएका हुन्छन्, उनले भने, 'सिभियर डिप्रेसन (डिप्रेसनको गम्भीर अवस्था) भएको व्यक्तिले आफूलाई अन्त्य गर्न सक्ने जोखिम बढी हुन्छ। उनका अनुसार यसबाहेक आर्थिक समस्या, सम्बन्धमा आएको खराबी, जीवनका कतिपय घटनामा असफलता, उद्देश्य नहुनु, एकलोपना आदिले तत्कालीन रूपमा निम्त्याएको परिणामले पनि आत्महत्या हुने गरेका छन्।

आत्महत्या हुनुपूर्व मानिसको अवस्था र उसले देखाएको व्यवहारबारे केही जानकारी भएमा त्यो जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ। जसमा परिवारले आफ्नो सदस्यको अवस्था हेरेर आवश्यक सेवा लिनका लागि सम्बन्धित निकाय (मनोवेत्ता वा अस्पताल) मा लैजान सक्नु पर्छ। त्यस्तै वरिपरिका साथीहरूले पनि यसमा ध्यान दिएर सुरुवाती चरणमा उसका कुरा सुनिदिएर उनलाई बुझ्न कोसिस गर्दा पनि आत्महत्याको भयानक जोखिमलाई धेरै हदसम्म कम गर्न सकिने मनोचिकित्सकको बुझाइ छ। डा. कार्कीका अनुसार आत्महत्याको प्रयास गर्नेमा पुरुषभन्दा महिला बढी मात्रामा देखिएका छन् तर आत्महत्या गर्नेमा भने पुरुषको संख्या बढी देखिएको छ। यसको मुख्य कारण आत्महत्या गर्ने तरिका भएको अनुमान गर्न सकिन्छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार आत्महत्या हुने माथिल्ला २५ देशलाई हेर्ने हो भने प्रत्येक २५ सेकेन्डमा एक जनाले आत्महत्या गर्दछन्। यसको अर्थ हामीले यो लेख पढ्दापढ्दै पनि कतिपय व्यक्तिले आत्महत्या गरिसके। कतिले

गर्दैछन्, त्यसैले आत्महत्याको तथ्यांक भयावह नै रहेको पुष्टि हुन्छ।

यी हुन सक्छन् आत्महत्याका संकेत :

- आत्महत्या गर्न मन लागेको कुरा बारम्बार गरिरहनु,
- जीवन नै व्यर्थ लागेको कुरा बारम्बार गर्नु,
- जीवनमा समस्या नै समस्या रहेको कुरा गर्नु र समाधान नभएको कुरा गर्नु,
- साथीभाइ र परिवारबाट टाढा बसिरहनु,
- अत्यधिक जोखिमयुक्त कार्य गर्नु,
- अत्यधिक रूपमा व्यवहारमा परिवर्तन देखाउनु (एकै छिन्मा दुःखी तथा एकै छिन्मा सुखी देखिनु),
- आत्महत्या गर्न मिल्ने सामान बिनाकारण किन्नु,
- खानेबानी तथा सुत्ने बानीमा परिवर्तन।
- आत्महत्या रोक्ने उपाय
- विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार निम्नानुसार आत्महत्या रोक्न सकिन्छ :
  - आत्महत्या गर्न सकिने सामानमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने,
  - सामाजिक रूपमा आत्मविश्वासको जगेर्ना गर्ने,
  - आत्महत्या गलत हो भनेर प्रचारप्रसार गर्ने,
  - जनचेतना प्रवाह गर्ने,
  - एकअर्काका समस्या सुन्नेलगायत।

पूर्वप्रधानमन्त्रीद्वय नेपाल र भट्टराई अनुसन्धानको दायरामा

भापा(प्रस)। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट ललिता निवासको सरकारी जग्गा व्यक्तिका नाममा गर्दा भएको भ्रष्टाचार मुद्दामा उम्ति पाएका दुई पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल र बाबुराम भट्टराईमाथि संगठित अपराधमा अनुसन्धान गर्न बाटो खुलेको छ। सर्वोच्च अदालतको आइतबारको आदेशसँगै नेपाल र भट्टराईलाई प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोमाफत संगठित अपराध र कौत दफा लगाएर अनुसन्धान हुने भएको हो।

सर्वोच्च अदालतले निर्णय गर्नेहरूमाथि अनुसन्धान गर्न भनेको हो। अहिलेसम्म अनुसन्धान तल्लो तहमा मात्रै सीमित भएकोमा पनि सर्वोच्चले अन्तुष्टि व्यक्त गरेको छ। त्यसरी अनुसन्धानका क्रममा निर्णयकर्तालाई छोड्ने र कार्यान्वयन गर्ने तथा अह्राएको मान्नुपर्ने पदमा रहेकालाई मात्रै तान्दा न्याय र राज्यप्रणालीबाट जनताको भरोसा टुट्ने अदालतको आदेश छ।

'जो जसको निर्णय एवम् निर्णय प्रकृयाले नेपाल सरकारको जग्गा व्यक्तिका नाममा गएको छ त्यस्ता निर्णयाधिकारी, पदाधिकारी अनुसन्धानको दायरामा नभई अह्राएको काम गर्ने स्तरका कर्मचारी एवम् सम्पत्ति लगानी गरी जग्गा खरीद गर्नेहरू समेतलाई अनुसन्धान बढी केन्द्रित भएको अवस्था देखिँदा समग्र न्याय प्रणालीप्रतिको आम विश्वासको जोखिमतालाई मध्यनजर गर्दै, सर्वोच्चले

भनेको छ, ललिता निवासको जग्गा व्यक्तिको विशेषका नाममा नामसारी दाखिल खारेज दर्ता वा मोही कायम हुने गरी मिति २०६६/१२/२९ र मिति २०६७/१/३१, मिति २०६७/४/२८ तथा मिति २०६९/६/१८ को नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको निर्णय तथा निर्णय प्रमाणित गरी कार्यान्वयन तहमा प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न हुनेहरू, मन्त्रालयस्तरमा सो निर्णय गर्न किटानी प्रस्ताव पेश गर्ने वा प्रस्तावमा संलग्न माथिल्लो तहको पदाधिकारी वा अधिकारीको पदसोपान (अनुसन्धानकर्ताको सवाल बमोजिमको 'पिरामिड' को माथिल्लो तह) बाटसमेत गरी अब उप्रान्तको थप अनुसन्धान कार्य अन्तिम सम्पन्न गर्नु/गराउनु।' सरकारी जग्गा व्यक्तिका नाममा गर्ने प्रक्रियामा संलग्न कर्मचारीमाथि अनुसन्धान जायज रहेको सर्वोच्चको आदेशमा उल्लेख छ। उनीहरूले आफ्नो पदीय जिम्मेवारी अनुसार सो कार्यमा संलग्न रहेको देखिन आएको भनिएको छ। 'मूलतः मिसिल संलग्न कागजात यस अदालतमा पटक पटक सोही जग्गाको सम्बन्धमा परेको रिट निवेदनहरूसमेत हेर्दा उक्त संगठित अपराधको अनुसन्धान अधिकारिक रूपमा निर्णयक कानूनी हैसियत नभएका टिप्पणी उठाउने कानूनी प्रकृया उठान गर्ने, त्रुटि सच्याउन कारवाही प्रकृया

अवलम्बन गर्ने, जग्गाको नाप नक्सा गर्ने, साक्षी रोहबरमा बस्ने बसाउने, जग्गा खरिद बिक्री गर्ने गराउने जस्तो कार्यमा संलग्न तत्कालिन खरिदार, नायल सुब्बा, सर्वेक्षक, शाखा अधिकृत, जग्गा खरीदकर्ता आदितर्फ बढी अनुसन्धान केन्द्रित रहेको देखिँदा, सर्वोच्चको आदेशमा भनिएको छ, 'आरोपित विषयमा त्यस्ता व्यक्तिकर्मचारीहरूको सकृय सम्बन्ध तथा सम्पर्क देखिन आएको रियातिमा अनुसन्धान पनि केन्द्रित हुने हुन्छ।' राज्यका निकायहरूले अनुसन्धानका क्रममा ललिता निवास क्याम्पभित्रको जग्गा संरक्षण गर्ने दायित्व भएका पदाधिकारी, कर्मचारीबारे अदालतको आदेशमा भनिएको छ, 'प्रस्तुत अनुसन्धानको सम्बन्धमा अनुसन्धानकर्ताबाट विभिन्न प्रतिवादीहरूलाई सोधिएको प्रश्नहरूमा ललिता निवास क्याम्पभित्रको सरकारी जग्गा संरक्षण गर्ने दायित्व भएका पदाधिकारी कर्मचारीहरूबाटै भुट्टो र कित्तै समेतको फरक ब्यहोराको प्रस्ताव पेश गरी बिचौलियाहरू समेतको मिलोमतोमा कानूनको दुरुपयोग गरी बदनियतपूर्वक राज्यलाई हानी हुने र व्यक्ति विशेषलाई फाइदा हुने गरि अपराधिक संगठन बनाई संगठित भई अपराध गर्नको लागि पिरामिड शैलीमा तह तह जिम्मेवारीहरू बाँडफाँड गरी उक्त सरकारी जग्गा हिनामिना गरी

दुरुपयोग गरेकोले भन्ने प्रश्न सोधेको भएपनि त्यस्तो पिरामिड शैलीमा माथिल्लो तहमा रहने निर्णयकर्तालाई अनुसन्धान भएको मिसिल कागजातबाट देखिँदैन।' २०७६ माघ २२ मा अख्तियारले ११० जनालाई बिगो कैद र जरिवाना तथा ६५ जनालाई जग्गा जफत प्रयोजनका लागि प्रतिवादी बनाउँदा नेपाल र भट्टराईलाई भने मन्त्रपरिषदका निर्णयमा क्षेत्राधिकार नभएको तर्क दिँदै उन्मुक्ति दिएको थियो। तर सर्वोच्चले अख्तियारबाट दिइएको उन्मुक्तिको ठिक विपरीत संगठित अपराध र कित्तैका दफा लगाएर प्रहरीले हाल गरिरहेको अनुसन्धान मुख्य निर्णयकर्तालाई तान्ने भनेको हो। यसले पूर्वप्रधानमन्त्रीद्वय नेपाल र भट्टराईसहितका निर्णयकर्ता, मन्त्रालयका कार्यान्वयनकर्तादेखि टिप्पणी उठाउनेसमेतका कर्मचारीलाई अनुसन्धानको दायरामा आउने भएका छन्। ब्यूरोले गत असार १२ बाट ललिता निवास जग्गा हिनामिनाका केही आरोपितलाई पक्राउ गरी अनुसन्धान जारी राखेको छ। यो प्रकरणमा २०४९ देखि २०६९ सम्मका विभिन्न निर्णयबाट १४३ रोपनीभन्दा बढी सरकारी जग्गा व्यक्तिका नाममा पुगेको छ। यसैमा ब्यूरोले २० जनालाई थुनामा राखेर अनुसन्धान गरिरहेकोमा अब मुख्य निर्णयकर्तालाई यसमा तान्न सक्नेछ।

यूएईले बाबीलाई रिलिज गर्न अनुमति दियो

एजेन्सी। बाबी अर्को साताबाट युएईका सिनेमाघरमा प्रदर्शन हुने भएको छ। त्यहाँ सरकारीले यो फिल्मलाई रिलिज गर्न स्वीकृति दिएको छ। यसअघि अन्तर्राष्ट्रिय

प्रतिक्रिया आउन सक्ने बताइएको थियो। यूएईको मिडिया काउन्सिलले बाबीको रिलिजलाई स्वीकृत गर्न तीन हप्ताको डिलाइबारे कुनै कारण बताएको छैन। यसअघि जोर्डन र इजिप्टमा पनि बाबीसँग यस्तो भएको थियो। गत वर्ष, धेरै अरब देशहरूले स्पाइडम्यानको रिलिजमा प्रतिबन्ध लगाएका थिए किनभने फिल्म निर्माण गर्ने स्टुडियोले ट्रान्सजेन्डर क्यारेक्टरलाई सेन्सर गर्न अस्वीकार गरेको थियो।

बंगलादेशमा पनि डेँगु नियन्त्रण बाहिर

एजेन्सी। नेपालमा जस्तै मित्रराष्ट्र बंगलादेशमा पनि डेँगु संक्रमण नियन्त्रण बाहिर गएको छ। शुक्रबार र शनिबार बेलुकामसम्मको २४ घण्टाभित्र देशका विभिन्न अस्पतालमा डेँगुका १० जना बिरामीको मृत्यु भएको छ। करिब ९ हजार ३ सय ३४ डेँगुका प्रकारका लामखुट्टेविरुद्ध व्यापक अभियान चलाउन अधिकारीहरूलाई आग्रह गरेका छन्। बंगलादेशमा वर्षाको मात्रा, तापक्रम र आर्द्रताको विश्लेषण गर्दै उनीहरूले एडिस लामखुट्टेको प्रजननका लागि

भएका छन् भने ढाका बाहिरका विभिन्न अस्पतालहरूमा ४ हजार ६५४ बिरामी उपचाररत छन्। डेँगु संक्रमणबाट यो वर्ष मात्र ३०३ जनाको मृत्यु भइसकेको छ। स्वास्थ्य विज्ञहरूले यो महिना र अर्को महिनामा डेँगुको अवस्था बिग्रन सक्ने चेतावनी दिँदै सबै प्रकारका लामखुट्टेविरुद्ध व्यापक अभियान चलाउन अधिकारीहरूलाई आग्रह गरेका छन्। बंगलादेशमा वर्षाको मात्रा, तापक्रम र आर्द्रताको विश्लेषण गर्दै उनीहरूले एडिस लामखुट्टेको प्रजननका लागि

अगस्ट र सेप्टेम्बर महिनालाई सबैभन्दा उपयुक्त हुन्छ। यस्तै विश्वमा धेरै देशमा डेँगुको संक्रमण देखिएको छ। एशियाका १२ बढी देशमा डेँगु संक्रमण फैलिने गरेको छ। नेपालमा अहिले डेँगुको संक्रमण ७१ जिल्लामा फैलिएको छ। करिब ७२५३ डेँगुका बिरामी फेला परेका छन् जसमा कोशी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी ५ हजार १ सय एक, वागमती प्रदेशमा १ हजार १७१, गण्डकी प्रदेशमा ३ सय ८९ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ३ सय ४२ जना रहेका छन्।

बैंकको आम्दानी बढेपनि नाफा बढेन

भापा(प्रस)। गत आर्थिक वर्षमा सुस्त बनेको अर्थतन्त्रको असर बैंकिङ क्षेत्रमा पनि देखिएको छ। समग्र बैंकिङ प्रणालीमा निष्क्रिय कर्जा बढेका कारण सम्भावित कर्जा नोक्सानीबापत व्यवस्था गर्नुपर्ने प्रोभिजन रकम पनि बढेको छ। प्रोभिजन रकम धेरै राख्नुपर्दा बैंकहरूको आम्दानी बढे पनि नाफा बढ्न नसकेको हो। गत आर्थिक

वर्षको असार मसान्तसम्म नेपाल बैंकको नाफा १६.७० प्रतिशतले बढेर ३ अर्ब ४१ करोड रुपैयाँ पुगेको छ। अधिल्लो आवामा यो बैंकको नाफा २ अर्ब ९२ करोड थियो। बैंकको सञ्चालन नाफा २११९ प्रतिशतले बढेर ४ अर्ब ४० करोड पुगेको छ। असार मसान्तसम्म बैंकको वितरणयोग्य नाफा ९७ करोड ३३ लाख छ। १४ अर्ब ६९

करोड चुक्ता पुँजी रहेको नेपाल बैंकको जगेडा कोषमा २० अर्ब ९१ करोड छ। बैंकको खराब कर्जा १.८३ बाट २.८५ प्रतिशत पुगेको छ। यसैगरी गत वर्ष कृषि विकास बैंकको खुद नाफा ३९१२४ प्रतिशत बढेको छ। गत वर्ष बैंकले ३ अर्ब ९ करोड रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको हो। अधिल्लो वर्षको यसै अवधिमा

बैंकले २ अर्ब २२ करोड खुद नाफा गरेको थियो। एक वर्षमा बैंकले ८७ करोड ३५ लाख रुपैयाँ खुद नाफा बढाएको छ। बैंकले सार्वजनिक गरेको गत आर्थिक वर्षको चौथो त्रैमासको अपरिस्कृत वित्तीय विवरणअनुसार २ अर्ब रुपैयाँ वितरणयोग्य नाफा आर्जन गरेको छ। बैंकको चुक्ता पुँजी १३ अर्ब ४५ करोड छ। यो बैंकको

खराब कर्जा अनुपात बढेर २।४८ प्रतिशत पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको असार मसान्तसम्म प्रभु बैंकको नाफा ४८.५४ प्रतिशतले बढेर २ अर्ब ८२ करोड पुगेको छ। अधिल्लो आवको यही अवधिमा बैंकको नाफा १ अर्ब ९० करोड थियो। बैंकको संचालन नाफा ४७.५२ प्रतिशतले बढेर ४ अर्ब २० करोड पुगेको छ।

सापकोटाको उपचारका लागि अपिल

भद्रपुर(प्रस)। भद्रपुर ७ का ६१ वर्षीय भिष्मप्रसाद सापकोटालाई ५ महिनायता भोक निन्द्रा हराएर पीडाले सहन नसक्ने अवस्था आएको छ। उनको ५३ वर्षीया श्रीमती अनुपा सापकोटा २०७९ चैत्रदेखि उच्च रक्तचापका कारण पक्षघात भएर थला परेपछि आर्थिक अभावले राम्ररी उपचार गर्न नपाएर पीडित भएका हुन्। १६ धुर जग्गामा एकतले टिनको घर भएका सापकोटा आर्थिक अवस्था कमजोर भएकै कारण श्रीमती अनुपाको उपचारमा विभिन्न अस्पतालमा पुग्दा ऋण लिएर ४ लाख हाराहारी खर्च गरिसकेको बताउँछन्। ५ महिनायता ओझ्यानमा

थला पर्ने बाध्य भएकी अनुपाको उपचारका लागि अब ५ लाख खर्च हुने अनुमान डाक्टरहरूले गरेका सापकोटाको भनाइ छ। श्रीमती विरामी नहुञ्जेलसम्म भद्रपुरको एक निजी उद्योगमा

सुरक्षा गार्डको जिम्मेवारी सम्हालेर परिवार धानिरहेका उनी घरमा रेखदेख गर्ने मान्छे नभएपछि जागिर छोडेर विरामीको सेवा गरिरहेको बताउँछन्। उनको एक मात्र सन्तानका रूपमा रहेको छोरो अरुण केही दिन अगाडि मात्र खेल शिक्षकका रूपमा ताप्लेजुडमा जागिर पाए पनि उपचार खर्च जुटाउन सक्ने अवस्थामा नरहेको दुखेसो गर्छन्। राम्ररी बोल्न पनि नसक्ने शरीरको एक पाटो नचल्ने अवस्थाको श्रीमतीलाई दैनिक एक वर्ष जति थेरापी गराउनु पर्ने डाक्टरको सल्लाह रहेको बताउँदै

सापकोटाले त्यसका लागि दैनिक पाँच सय खर्च लामै भएपछि रकम अभावमा घरमै राख्नु परेको दुःख पोख्छन्। उनले कोही मनकारी सहयोगी दाता भए छोरा अरुणको नाममा रहेको एन आई सी एसिया बैंकको खाता नं ०० ९५७५१६४०३९३००१ सहयोग गरी उपचारको वातावरण निर्माण गरिदिन अनुरोध समेत गरेका छन्। भद्रपुर ७ नम्बर वडा कार्यालयले विपन्नता पहिचान गरी सिफारिस गरिदिएको कारण १७ हजार आर्थिक सहयोग पाएर अस्पतालसम्म पुगे पनि नियमित उपचारका लागि रकम अभावले घरमै थन्कनु परेको सापकोटाको भनाइ छ।

बेपत्ता नेपालीको खोजी गर्न भारतीय प्रशासनलाई सभामुखको आग्रह

भापा(प्रस)। सभामुख देवराज घिमिरेले भारतको उत्तराखण्डमा पर्ने रुद्रप्रयाग जिल्लाको गौरीकुण्डमा पहिरोमा परी १३ जना नेपालीसहित १९ जना बेपत्ता भएको घटनाप्रति दुःख व्यक्त गरेका छन्। आइतबार विज्ञापित जारी

समेत गरेका छन्। 'मृतकहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै परिवारजनमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु। बेपत्ता नेपालीको खोज तथा उद्धारका लागि भारतीय प्रशासनसँग आग्रह गर्दछु', सभामुख घिमिरेले भनेका छन्।

मानव डेन्टल

काँकरभिट्टारोड, बोलबम पेट्रोलपम्प पूर्व, बिर्तामोड

फोन: ०२३-५४२६९६, मो: ९८५२६४०४०५

स्वास्थ्य मुस्कान, स्वास्थ्य जीवन, यही हो मानव डेन्टलको पहिचान

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

चन्द्रगढी, भद्रपुर लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६८३९९९	दमक विष्णु सुब्बा : ९८५२६८०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८९७९२२४६२९	मेचीनगर चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द घिमिरे : ९८५२६८०९३७	उर्लाबारी रुपेन्द्र शर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्णमोड आई: ०२९-५२७६९८	इलाम, मंगलबारे रणवीर लिम्बू ९८९६९८४७५७	काठमाडौं फ्रेन्डशिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४	कापा बजार बरत राजवंशी ९८९७०४९००९
---	---	--	---	---	--	---

आजको राशिफल

मेष आज नयाँ कार्य वा रोजगारको अवसर मिल्नेछ। धार्मिक कार्यमा रुचि बढ्नेछ।	वृष नयाँ कार्यको थालनी हुनेछ। आफ्नै दक्षतामा विभिन्न कार्यहरू सम्पन्न हुनेछन्।	कर्कट आफ्नो प्रगतिमा मन रमाउनेछ। आर्थिक क्षेत्रमा सोचेजस्तै लाभ लिन सक्छ।	सिंह सुखदुःख बराबरी खालको समय छ। लाभदायक यात्रा रहनेछ।
तुला आज जोश जाँगर र हिम्मत बढ्नेछ। आफ्नो चलाखीपनले कार्य सिद्ध हुनसक्छ।	वृश्चिक श्रमको उचित मूल्याङ्कन हुनेछ। व्यापार व्यवसायमा सफलता मिल्नेछ।	धनु सोचेजस्तो लाभ हासिल गर्न समय कुनैपनि छैन। घरायसी व्यवहारबाट सजग	मिथुन धर्मकर्ममा मन लाग्नेछ। नयाँ काम सुरु गर्ने समय छ।